«РАССМОТРЕНО»	«СОГЛАСОВАНО»	«УТВЕРЖДАЮ»
Руководитель МО _________ / Абакаева Л.К./ Протокол № 1 от «27» августа 2021г.	Заместитель директора _______/Бикмухаметова Л.З./ от «31» августа 2021 г.	Директор _________ / Галеева Г.Г./ Приказ № 80 от «31» августа 2021 г.

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Многопрофильный лицей №187» Советского района г. Казани

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
учебного предмета
«Родной язык» (татарский)
5-9 класс

Рассмотрено
на заседании педагогического совета
Протокол № 1 от «31» августа 2021 г

г. Казань
2021 год

Планируемые результаты освоения учебного предмета
Родной язык (татарский)

Личностные результаты:
- уважительное отношение к татарскому языку как средству межличностного и межкультурного общения и желание изучить его на должном уровне;
- оценивание жизненных ситуаций, исходя из общечеловеческих норм;
- целостный, социально-ориентированный взглядов на мир в его органичном единстве и разнообразии народов, культур и религий;
- доброжелательное отношение, уважение и толерантность к другому народу, компетентность в межкультурном диалоге.

Метапредметные результаты:
- умение определять понятия, создавать обобщения, устанавливать аналогии, классифицировать, делать выводы;
- владение культурой активного использования словарей и других поисковых систем;
- умение организовать учебную деятельность, понимая порядок работы, и находить для этого эффективные приемы;
- умение оценивать качество работы, опираясь на определенные критерии;
- умение анализировать и понимать причины удач и неудач в учебе;
- умение работать индивидуально и в группе: находить общее решение и разрешать конфликты на основе согласования позиций и учета интересов;
- компетентность в области использования информационно-коммуникационных технологий.

5 клас

Предметные результаты

«Речевое общение. Речевая деятельность»

Выпускник научится:
- понимать роль родного языка в жизни общества; роль русского языка как средства межнационального общения;
- различать смысл понятий: устная и письменная речь, монолог, диалог, ситуация общения;
- различать основные признаки разговорной речи;
- определить особенности научного, публицистического, официально-делового стилей;
- выделить признаки текста и его различных типов;
- соблюдать основные нормы языка, нормы речевого этикета.

Выпускник получит возможность научиться:
- различать разговорную речь и различные стили;
- определять тему и основную мысль текста;
- опознавать языковые единицы, проводить различные виды их анализа;
- объяснять с помощью словаря значение непонятных слов.

«Фонетика. Орфоэпия. Графика»

Выпускник научится:
- сделать фонетический разбор слова;
- осознать важность сохранения орфоэпических норм языка при общении;
- научиться находить и правильно использовать в соответствующих ситуациях найденную в орфоэпических словарях и других справочниках информацию.

Выпускник получит возможность научиться:
- выделить основные выразительные средства фонетики;
- выразительно читать тексты из прозы и поэзии;

- находить и грамотно использовать в мультимедийной форме необходимую информацию из орфоэпических словарей и справочников.

Морфемика и словообразование»

Выпускник научится:

- делить слова на морфемы;
- определить основные способы словообразования;
- уметь образовывать новые слова из заданного;
- изучая морфемику и словообразования, грамотно писать, определять части речи и члены предложений.

Выпускник получит возможность научиться:

- увидеть смысловую связь между однокоренными словами;
- понимать значимость частей словообразования как одного из изобразительно-выразительных средств художественной речи;
- уметь находить нужную информацию из словарей и справочников по словообразованию;
- уделять внимание этимологической стороне слова при объяснении правописания и лексического значения слова.

«Лексикология и фразеология»

Выпускник научится:

- провести лексический анализ слова;
- объединять слова в тематические группы;
- подбирать синонимы и антонимы;
- распознавать фразеологические обороты;
- придерживаться лексических норм при устной и письменной речи;
- использовать синонимы
- значений слов в устных и письменных текстах (метафора, эпитет, олицетворение);
- пользоваться различными видами лексических словарей (толковых, синонимов, антонимов, фразеологизмов).

Выпускник получит возможность научиться:

- сделать общую классификацию словарного как средство связи предложений в тексте и как средство устранения неоправданного повтора;
- наблюдать за использованием переносных запаса;
- различать лексическую и грамматическую значения слова;
- опознавать различных омонимов;
- оценить свою и чужую речь с точки зрения точного, уместного и выразительного словоупотребления;
- опознавать лексико-фразеологические средства в публицистических и художественных текстах, знать лексические средства, используемые в научном и деловом стилях;
- находить из различных лексических словарей (толковых, синонимов, антонимов, фразеологизмов, иностранных языков) и мультимедийных средств необходимую информацию.

«Язык и культура»

Выпускник научится:

- распознать языковые единицы с национально-культурным компонентом на примерах устного народного творчества, исторических и художественных произведений;
- находить примеры подтверждающие мысль о том, что изучение языка помогает лучше знать историю и культуру страны;

- грамотно пользоваться правилами культуры разговорной речи в повседневной жизни: в учебе и во внеклассных мероприятиях.

Выпускник получит возможность научиться:

- показать тесную связь языка с культурой и историей народа через определенные примеры;
- сравнивать нормы культуры речи с правилами культуры речи других народов, живущих в России.

6 класс

Предметные результаты

«Речевое общение. Речевая деятельность»

Выпускник научится:

- понимать роль родного языка в жизни общества; роль русского языка как средства межнационального общения;
- различать смысл понятий: устная и письменная речь, монолог, диалог, ситуация общения;
- различать основные признаки разговорной речи;
- определить особенности научного, публицистического, официально-делового стилей;
- выделить признаки текста и его различных типов;
- соблюдать основные нормы языка, нормы речевого этикета.

Выпускник получит возможность научиться:

- различать разговорную речь и различные стили;
- определять тему и основную мысль текста;
- опознавать языковые единицы, проводить различные виды их анализа;
- объяснять с помощью словаря значение непонятных слов.

«Морфология»

Выпускник научится:

- различать части речи;
- определить морфологические признаки слов;
- использовать различные формы частей речи;
- применять знания и умения по морфологии на практике правописания и проведения различных видов анализа.

Выпускник получит возможность научиться:

- исследовать словарный запас морфологии;
- различать грамматические омонимы;
- опознавать морфологические единицы в публицистических и художественных текстах, знать морфологические формы, используемые в научном и деловом стилях;
- находить нужную информацию из различных словарей и мультимедийных средств по морфологии.

«Язык и культура»

Выпускник научится:

- распознать языковые единицы с национально-культурным компонентом на примерах устного народного творчества, исторических и художественных произведений;
- находить примеры подтверждающие мысль о том, что изучение языка помогает лучше знать историю и культуру страны;
- грамотно пользоваться правилами культуры разговорной речи в повседневной жизни: в учебе и во внеклассных мероприятиях.

Выпускник получит возможность научиться:

- показать тесную связь языка с культурой и историей народа через определенные примеры;
- сравнивать нормы культуры речи с правилами культуры речи других народов, живущих в России.

7 класс

Предметные результаты

«Речевое общение. Речевая деятельность»

Выпускник научится:

- понимать роль родного языка в жизни общества; роль русского языка как средства межнационального общения;
- различать смысл понятий: устная и письменная речь, монолог, диалог, ситуация общения;
- различать основные признаки разговорной речи;
- определить особенности научного, публицистического, официально-делового стилей;
- выделить признаки текста и его различных типов;
- соблюдать основные нормы языка, нормы речевого этикета.

Выпускник получит возможность научиться:

- различать разговорную речь и различные стили;
- определять тему и основную мысль текста;
- опознавать языковые единицы, проводить различные виды их анализа;
- объяснять с помощью словаря значение непонятных слов.

«Морфология»

Выпускник научится:

- различать части речи;
- определить морфологические признаки слов;
- использовать различные формы частей речи;
- применять знания и умения по морфологии на практике правописания и проведения различных видов анализа.

Выпускник получит возможность научиться:

- исследовать словарный запас морфологии;
- различать грамматические омонимы;
- опознавать морфологические единицы в публицистических и художественных текстах, знать морфологические формы, используемые в научном и деловом стилях;
- находить нужную информацию из различных словарей и мультимедийных средств по морфологии.

«Язык и культура»

Выпускник научится:

- распознать языковые единицы с национально-культурным компонентом на примерах устного народного творчества, исторических и художественных произведений;
- находить примеры подтверждающие мысль о том, что изучение языка помогает лучше знать историю и культуру страны;
- грамотно пользоваться правилами культуры разговорной речи в повседневной жизни: в учебе и во внеклассных мероприятиях.

Выпускник получит возможность научиться:

- показать тесную связь языка с культурой и историей народа через определенные примеры;

- сравнивать нормы культуры речи с правилами культуры речи других народов, живущих в России.

8 класс

Предметные результаты

«Речевое общение. Речевая деятельность»

Выпускник научится:

- понимать роль родного языка в жизни общества; роль русского языка как средства межнационального общения;
- различать смысл понятий: устная и письменная речь, монолог, диалог, ситуация общения;
- различать основные признаки разговорной речи;
- определить особенности научного, публицистического, официально-делового стилей;
- выделить признаки текста и его различных типов;
- соблюдать основные нормы языка, нормы речевого этикета.

Выпускник получит возможность научиться:

- различать разговорную речь и различные стили;
- определять тему и основную мысль текста;
- опознавать языковые единицы, проводить различные виды их анализа;
- объяснять с помощью словаря значение непонятных слов.

«Синтаксис»

Выпускник научится:

- опознавать словосочетания и предложения и их виды;
- исследовать состав, значение, особенности употребления словосочетаний и предложений;
- употреблять различные синтаксические формы частей;
- уметь использовать знания и навыки по синтаксису и в других видах анализа.

Выпускник получит возможность научиться:

- опознавать синтаксические средства в публицистических и художественных текстах, знать синтаксические формы, используемые в научном и деловом стилях;
- провести функционально-стилистический анализ синтаксических конструкций, использование различных синтаксических конструкций как средств усиления выразительности речи.

«Язык и культура»

Выпускник научится:

- распознать языковые единицы с национально-культурным компонентом на примерах устного народного творчества, исторических и художественных произведений;
- находить примеры подтверждающие мысль о том, что изучение языка помогает лучше знать историю и культуру страны;
- грамотно пользоваться правилами культуры разговорной речи в повседневной жизни: в учебе и во внеклассных мероприятиях.

Выпускник получит возможность научиться:

- показать тесную связь языка с культурой и историей народа через определенные примеры;
- сравнивать нормы культуры речи с правилами культуры речи других народов, живущих в России.

9 класс

Предметные результаты

«Речевое общение. Речевая деятельность»

Выпускник научится:

- понимать роль родного языка в жизни общества; роль русского языка как средства межнационального общения;
- различать смысл понятий: устная и письменная речь, монолог, диалог, ситуация общения;
- различать основные признаки разговорной речи;
- определить особенности научного, публицистического, официально-делового стилей;
- выделить признаки текста и его различных типов;
- соблюдать основные нормы языка, нормы речевого этикета.

Выпускник получит возможность научиться:

- различать разговорную речь и различные стили;
- определять тему и основную мысль текста;
- опознавать языковые единицы, проводить различные виды их анализа;
- объяснять с помощью словаря значение непонятных слов.

«Синтаксис»

Выпускник научится:

- опознавать словосочетания и предложения и их виды;
- исследовать состав, значение, особенности употребления словосочетаний и предложений;
- употреблять различные синтаксические формы частей;
- уметь использовать знания и навыки по синтаксису и в других видах анализа.

Выпускник получит возможность научиться:

- опознавать синтаксические средства в публицистических и художественных текстах, знать синтаксические формы, используемые в научном и деловом стилях;
- провести функционально-стилистический анализ синтаксических конструкций, использование различных синтаксических конструкций как средств усиления выразительности речи.

«Орфография и пунктуация»

Выпускник научится:

- соблюдать в письме орфографические и пунктуационные нормы;
- найти и исправлять орфографические и пунктуационные ошибки;
- найти и пользоваться в письме необходимой информацией из орфографических словарей и справочников.

Выпускник получит возможность научиться:

- осознавать важности сохранения в речи орфографических и пунктуационных норм;
- находить нужную информацию из различных словарей и мультимедийных средств и грамотно использовать их в письме.

«Стилистика»

Выпускник научится:

- определять функциональные стили, выделив их жанровые особенности;
- выступать перед аудиторией, определив тему, цель и задачи своего выступления;
- выбирать языковые средства с учетом возрастных, психологических особенностей и соответствия темы уровню знаний слушателей.

Выпускник получит возможность научиться:

- понимать и объяснять особенности устной и письменной речи;

- работать с текстами в различных стилях и жанрах;
- переводить различные тексты, учитывая нормы устной и письменной речи.

«Язык и культура»

Выпускник научится:

- распознать языковые единицы с национально-культурным компонентом на примерах устного народного творчества, исторических и художественных произведений;
- находить примеры подтверждающие мысль о том, что изучение языка помогает лучше знать историю и культуру страны;
- грамотно пользоваться правилами культуры разговорной речи в повседневной жизни: в учебе и во внеклассных мероприятиях.

Выпускник получит возможность научиться:

- показать тесную связь языка с культурой и историей народа через определенные примеры;
- сравнивать нормы культуры речи с правилами культуры речи других народов, живущих в России.

Содержание учебного предмета
Родной язык (татарский)

Разделы	Темы
5 класс	
Фонетика, орфоэпия, графика и орфография	Повторение изученных в начальном классе / Башлангыч сыйныфларда үткәннәрне кабатлау.Фонетика как раздел науки о языке./ Фонетика һәм орфоэпия турында гомуми мәгълүмат. Гласные и согласные звуки. /Татар телендә сузык һәм тартык авазлар. Орфоэпия как раздел науки о языке. /Татар телендә сузык авазларның әйтелеше. Закон сингармонизма./ Сингармонизм законы: рәт һәм ирен гармониясе. Классификация согласных./ Тартык авазлар классификациясе. Допустимые варианты произношения и ударения. / Тартык авазларның сөйләмдәге үзгәреше.Слог. Ударение./Татар телендә иҗек. Сүз басымы. Интонация. Сүзләрне юлдан-юлга күчерү. Графика как раздел науки о языке. Звуки и буквы. Соотношение звука и буквы. Знание алфавита../ Графика һәм орфография. Правильное написание букв ъ и ь.Сложение и вычитание слов через дефис. Заглавные и строчные буквы.. Фонетический анализ слов./ Сүзләргә фонетик анализ ясау.Кабатлау.
Лексика һәм лексикография	Лексикология как раздел науки о языке. Слово – основная единица языка. Лексическое значение слова. /Лексикология. Лексика һәм лексикология турында төшенчә. Сүзнең лексик мәгънәсе, аны аңлату юлларын аңлату. Толковый словарь татарского языка. / Аңлатмалы сүзлекләр. Сүзләрне мәгънәләре, килеп чыгышыннан һәм кулланылышы ягыннан төркемләү. Однозначные и многозначные слова. / Бер һәм күп мәгънәле сүзләр. Прямое и переносное значения слова. /Сүзләрнең туры һәм күчерелмә мәгънәләре. Синонимы, антонимы и омонимы родного языка. Словари синонимов и антонимов. / Синоним. Антоним. Омоним.Исконно татарские и заимствованные слова. / Килеп чыгышы ягыннан татар теленең сүзлек составы. Гомумтөрки һәм алынма сүзләр. Татар сүзләренең төркемнәре. Употребление слова в точном соответствии с его лексическим значением. / Куллану өлкәсе буенча татар теленең сүзлек составы.

	Гомуми кулланылыштагы (гомумхалык) һәм кулланылышы чикләнгән (диалекталь һәм һөнәрчелек сүзләре) сүзләр. Активная и пассивная лексика. Устаревшие слова и неологизмы. Неологизмы. / Куллану активлыгы буенча сүзлек составы: искергән һәм тарихи сүзләр. Искергән сүзләр турында төшенчә. Яңа сүзләр (неологизмнар). Фразеология как раздел науки о языке. Фразеологизмы. Словарь фразеологизмов. / Фразеологизмнар. Фразеологик әйтелмәләрне сөйләмдә куллану. Лексический анализ слова. / Сүзгә лексик анализ ясау. Кабатлау
Морфемика и словообразование	Морфемика и словообразование как разделы науки о языке. Корень слова. Однокоренные слова. Особенности словообразования различных частей речи. словообразовательных, этимологических)./ Сүзнең тамыры һәм кушымчалар. Сүзнең мәгънәле кисәкләргә бүленеше. Основные способы образования слов: образование слов с помощью морфем; сложение как способ словообразования; переход слова из одной части речи в другую как один из способов образования слов и т.д. / Мөнәсәбәт белдерүче кушымчалар: модальлек һәм бәйләгеч кушымчалар. Модальлек кушымчалары. Исем, сан, сыйфат, фигыльләргә ялгана торган модальлек кушымчалары. Усвоение морфемы как минимальной значимой единицы языка, ее значение в образовании новых слов и форм. / Сүзнең нигезе. Тамыр һәм ясалма нигезле сүзләр.Определение способов образования слов. / Сүзләрне төзелеше буенча тикшерү. Сүз ясалу ысуллары. Ясагыч кушымча ялгау ысулы. Сүзгә кушымчалар ялгану тәртибе. Сүзләр кушылу ысулы: кушма, парлы һәм тезмә сүзләр ясалу. Сүзләрне кыскарту ысулы. Использование различных словарей. Повторение / Төрле сүзлекләр куллану. Кабатлау.5 нче сыйныфта үткәннәрне кабатлау Фонетика, лексикология, сүз ясалышы, сүз төзелеше. Развитие речи / Сөйләм үстерү.
6 класс	
Морфология	Повторение./ Кабатлау. Морфология как раздел науки о языке. / Тел турындагы фәннең бер тармагы буларак морфология. Понятие о части речи / Сүз төркемнәре турында гомуми мәгълүмат. Имя существительное.Нарицательные и собственные имена существительные./Исем турында төшенчә. Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр. Преобразование имен существительных. / Исемнәрнең ясалышы. Множественное и единственное число имен существительных./Исемнәрнең берлек һәм күплек сан формалары/Склонение по принадлежности и по падежам./ Тартымлы исемнәрнең килеш белән төрләнеше. Склонение существительных по падежам и принадлежности. Порядок присоединения аффиксов к существительным./Алынма исемнәрнең килеш белән тартым кушымчалары. Морфолический анализ имен существительных./Исемнәргә морфологик анализ Обобщение.Употреблении в предложении / Исемнәрне гомумиләштереп кабатлау. Аларның җөмләдә кулланылышы. Имя прилагательное. Преобразование имен прилагательных. / Сыйфат турында төшенчә. Сыйфатларның ясалышы. Степени сравнения прилагательных; образование степеней сравнения./Сыйфат дәрәҗәләре. Основные и относительные

	прилагательные /Асыл һәм нисби сыйфатлар. Именование прилагательных./ Сыйфатларның исемләшүе Морфологический разбор имён прилагательных. /Сыйфатларга морфологик анализ ясау Повторение имён прилагательных. Употреблении в предложении /Сыйфатларны гомумиләштереп кабатлау. Имя числительное как часть речи./ Сан турында төшенчә. Саннарның исемләшүе Способы образования имен числительных/Саннарның ясалышы Правописание арабских и римских цифр./Гарәп һәм рим цифрларының язылышы Разряды числительных. /Сан төркемчәләре. Количественные числительные /Микъдар саны. Порядковые.числительные /Тәртип саны. Тәрҗемә эше. Разделительные числительные. /Бүлем саны Приблизительные числительные./Чама саны Собирательные числительные /Җыю саны. Морфологический анализ числительных./ Саннарга морфологик анализ ясау Повторение /Хаталар өстендә эш. Сан сүз төркемен кабатлау. Наречие. /Рәвеш турында төшенчә Преобразование наречий. /Рәвешләрнең ясалышы Разряды наречий / Рәвеш дәрәҗәләре Разряды наречий. Наречия образа действия / Рәвешләрнең мәгънә төркемчәләре.Саф рәвешләр. Наречия сравнения /Охшату-чагыштыру рәвешләре. Наречия меры и степени /Күләм-чама рәвешләре. Наречия времени и места /Вакыт һәм урын рәвешләре. Наречия причины и цели /Сәбәп-максат рәвешләре. Обобщение/ Рәвешләрне гомумиләштереп кабатлау Местоимение как часть речи. Способы образования местоимений./ Алмашлык турында төшенчә. Алмашлыкларның ясалышы. Личные местоиме¬ния. /Алмашлык төркемчәләре.Зат алмашлыклары. Притяжа¬тельные местоимения. /Тартым алмашлыклары.Тәрҗемә күнегүләре. Указательные местоимения./Күрсәтү алмашлыклары. Склонение указательных местоимений с категорией принадлежности и по падежам/ Күрсәтү алмашлыкларының тартым, килеш белән төрләнеше. Вопросительные и относительные местоимения/ Сорау алмашлыклары. Определительные местоимения. /Билгеләү алмашлыклары. Неопределенные ме¬стоимения. /Билгесезлек алмашлыклары. Отрицательные местоимения./Юклык алмашлыклары.Повторение./Алмашлыкларны гомумиләштереп кабатлау Развитие речи./ Сөйләм үстерү.
7 класс	
Морфология	Повторение. Кабатлау. Глагол. Значение глагола и употребление в речи. /Фигыль. Образование глаголов / Фигыльләрнең ясалышы Спрягаемые глаголы и неспрягаемые глаголы./ Затланышлы һәм затланышсыз фигыльләр/ Неспрягаемые глаголы./ Затланышсыз фигыльләр. Условное наклонение, спряжение условного наклонения по лицам и числам, использование предложения./ Шарт фигыль, аның зат-сан белән төрләнеше, җөмләдә кулланылышы. Причастие. Общее грамматическое значение, морфологические и синтаксические признаки причастий./Сыйфат фигыль турында төшенчә Причастия настоящего времени

	/Хәзерге заман сыйфат фигыль. Причастия прошедшего времени /Үткән заман сыйфат фигыль. Причастия будущего времени /Киләчәк заман сыйфат фигыль.Использование причастий в речи./Сыйфат фигыльнең сөйләмдә кулланылуы/ Деепричастие как часть речи../ Хәл фигыль/ Деепричастие .1.2 виды/ Хәл фигыльнең төрләре(1,2 нче төрләре) / Деепричастие .3.4 виды /Хәл фигыльнең төрләре(3,4 нче төрләре)/ Использование деепричастий в речи. Морфологический разбор деепри¬частия./Хәл фигыльләрнең сөйләмдә кулланылышы, морфологик анализ ясау./ Морфологический разбор деепри¬частия./Хәл фигыльләргә морфологик анализ ясау./ Имя действия как часть речи./ Исем фигыль,аның мәгънәсе, формалары Переход имени действия в имя уществительное./Исем фигыльләрнең исемгә әйләнү очраклары Представление глаголов на татарском языке в словарях как основной формы / Татар телендә фигыльләрнең төп формасы буларак сүзлекләрдә бирелүе Инфинитив как часть речи. Формы и значение инфинитива /Инфинитив, аның мәгънәсе, формалары. Правописание инфинитива./ Инфинитивның дөрес дәрес язылышы. Правильное использование инфинитива / Инфинитивның дөрес кулланылышы Звукоподражательные слова. Виды звукоподражательных слов по смыслу и строению. /Аваз ияртемнәре турында төшенчә. Аваз ияртемнәренең мәгънә һәм төзелеш ягыннан төрләре Звукоподражательные слова как основа для образования других слов. Использование звукоподражательных слов./Аваз ияртемнәре нигезендә сүзләр ясалышы. Аваз ияртемнәрен куллану./ Аваз ияртемнәренә морфологик анализ ясау./ Морфологический анализ звукоподражательных слов. Предикативные слова. Понятие о предикативных словах и их правописание./ Хәбәрлек сүзләр турында төшенчә.Роль предикативных слов на татарском языке / Татар телендә хәбәрлек сүзләрнең тоткан урыны Морфологический разбор / Хәбәрлек сүзләргә морфологик анализ ясау.Понятие о предлогах. Предложные слова./ Бәйлекләр турында гомуми мәгълүмат Разряды предлога / Бәйлекләрнең төркемчәләре.Послесложные слова. Употребление послелогов и послеложных слов /Бәйлек сүзләр турында төшенчә.Бәйлек һәм бәйлек сүзләрнең җөмләдә кулланылышы Предикативные слова и предлоги/ Хәбәрлек сүзләрне, бәйлекләрне куллану. Повторение. Морфологический разбор /Бәйлекләргә морфологик характеристика бирү. Бәйлекләрне кабатлау Союзы. Понятие о союзах./ Теркәгечләр турында гомуми мәгълүмат бирү Союзы сочинительные и подчинительные; сочинительные союзы - соеди¬нительные, разделительные и противительные./ Теркәгечләрнең төркемчәләре Союзные слова. Отличие на письме союзов зато, тоже, чтобы от местоимений с предлогом и частица¬ми и союза также от наречия так с частицей же./Теркәгеч сүзләр. Аларның формалары, теркәгечләрдән аермасы./ Повторение. Союзы/ Бәйләгеч сүз төркемнәрен кабатлау (теркәгеч) Частицы.Понятие о частицах. Виды частиц / Кисәкчәләр турында төшенчә.Аларны мәгънәләре буенча

	төркемләүьПравописание частиц. / Кисәкчәләрнең дөрес язылышы. Морфологический разбор частиц./Кисәкчәләргә морфологик анализ ясау. Междометия. Понятие о междометии. Синтаксическая роль междо-метий в предложении. вукоподражательные слова и их отличие от междометий. / Ымлыклар турында төшенчә, аларның төркемчәләре. Интонационное выделение междометий. Знаки препинания при междометиях. Дефис в междометиях. Запятая и восклицательный знак при междометиях. Умение выразительно читать предложения с междометиями.Морфологический разбор/ Ымлыкларның ясалу үзенчәлекләре, алар янында тыныш билгеләре. Ымлыкларга морфологик анализ ясау Развитие речи./ Сөйләм үстерү.
8 класс	
Синтаксис	Повторение. Кабатлау. Главные члены предложения. (повторение) / Җөмләнең баш кисәкләре Подлежащее, способы выражения, виды подлежащих/Ия һәм аның белдерелүе . Иянең төрләре турында төшенчә Сказуемое. Способы выражения сказуемых /Хәбәр һәм аның белдерелүе Виды глаголов /Хәбәрнең төрләре турында төшенчә/ Тире между подлежащим и сказуемым / Ия белән хәбәр арасында сызык куелу очраклары/Второстепенные члены предложения (повторение)./ Җөмләнең иярчен кисәкләреннән аергыч һәм тәмамлык (кабатлау). Определение/аергыч Связь между определением и определяемым словом. /Аергыч һәм аерылмыш арасында бәйләнеш Распространенное и нераспространенное определение. /Җыйнак һәм җәенке аергычлар. Тәмамлык һәм аның белдерелүе/ Дополнение. Способы их выражения. Туры һәм кыек тәмамлыклар/ Прямое и косвенное дополнение Деепричастие и их виды. Знаки препинания./ Хәл һәм аның төрләре. Хәлләрнең аерымлануы һәм алар янында тыныш билгеләреОбстоятельство. Виды обстоятельств по значению. Обстоятельства времени, места /Хәлләр. Урын һәм вакыт хәлләре Обстоятельства образа действия, меры и степени/ Рәвеш һәм күләм хәлләре/ Обстоятельства причины, цели /Сәбәп һәм максат хәлләре Обстоятельство условия, уступительное /Шарт хәле һәм кире хәл Обособленные определения Аерымланган хәлләр турында төшенчә Знаки припенания при обособленных определениях/ Аерымланган хәлләр янында тыныш билгеләре Повторение знаков препинания при обособленных определениях Аерымланган хәлләр янында тыныш билгеләрен кабатлау Обособление разных определений/ Төрле хәлләрнең аерымлануы Приложение. Обособленные приложения /Аныклагыч. Аерымланган аныклагычлар Знаки препинания при обособленных приложениях./Аерымланган аныклагычлар янында тыныш билгеләре Повторение знаков припенания при обособленных приложениях/ Аерымланган аныклагычлар янында тыныш билгеләре темасын кабатлау Повторение второстепенных членов предложения/ Җөмләнең иярчен кисәкләрен кабатлау Порядок размещения членов предложений на татарском языке , его отличия от порядка расположения слов на русском языке./

	Татар телендә җөмлә кисәкләренең урнашу тәртибе, аның рус телендәге сүзләрнең урнашу тәртибеннән аермалы яклары. Нераспространенные и распространенные предложения./ Җыйнак һәм җәенке җөмләләр Обращение и вводные слова. Эндәш сүз һәм кереш сүзләр. Аларны сөйләмдә куллану үзенчәлекләре. Знаки препинания вводных словах и обращении./ Эндәш һәм кереш сүзләр янында тыныш билгеләре. Вводные (модальные) слова и знаки препинания при них/ Кереш сүзләр (модаль сүзләр) һәм алар янында тыныш билгеләре Вводные предложения и знаки препинания при них./Кереш җөмләләр һәм алар янында тыныш билгеләре/ Утвердительные и отрицательные предложения./ Раслау һәм инкяр җөмләләр, аларның сөйләмдә кулланылышы. Простые предложения, повторение./ Гади җөмлә турында башлангычта үткәннәрне кабатлау һәм тирәнәйтү. Разновидности предложений. Повествовательное предложение, вопросителное, повелительное, восклицательное предложение (повторение) и знаки препинания./ Әйтү максаты буенча җөмлә төрләре. Хикәя җөмлә, сорау җөмлә, боеру җөмлә һәм тойгылы җөмләләр (кабатлау) һәм алар янында куела торган тыныш билгеләре.Тойгылы, боеру җөмлә/ Побудительные, восклицательные предложенияОдносоставные и двусоставные предложения. Именное предложение /Бер составлы җөмләләр. Исем җөмлә. Глагольное предложение/ Фигыль җөмлә. Сүз җөмлә Полные и неполные предложения /Тулы һәм ким җөмләләр/ Роль полных и неполных предложений в речи /Тулы һәм ким җөмләләрнең сөйләм оештырудагы роле. Развитие речи
9 класс	
Сложное предложение и культура речи	Простое и сложное предложение./Гади һәм кушма җөмләләр. Синтаксис простого предложения. Типы простых предложений. Связь слов в предложении./ Гади җөмлә синтаксисын кабатлау. Гади җөмләләрне төркемләү. Җөмләдә сүзләр бәйләнеше. Понятие сложное предложение. / Кушма җөмлә турында гомуми төшенчә. Виды связи предложений в сложных предложених. /Кушма җөмлә составындагы җөмләләрнең бәйләнеш төрләре. Сложносочиненные и сложноподчиненные предложения. / Кушма җөмләдә төзүче җөмләләрнең бер – берсенә бәйләнеше. Сложные предложения./ Кушма җөмлә төрләре. Сложносочиненные предложения. Союзные и бессоюзные сложносочиненные предложения./ Тезмә кушма өмләләр.Теркәгечле һәм теркәгечсез тезмә кушма җөмләләр, алар янында тыныш билгеләре Бессоюзное сложное предложение и его особенности. Разделительные знаки препинания в бессоюзном сложном предложении. Смысловые взаимоотношения между частями бессоюзного сложного предложения.
Сложноподчиненные предложении	Аналитическое сложноподчиненное предложение и знаки препинания. /Аналитик иярченле кушма җөмләләр. Аларда бәйләүче чаралар һәм тыныш билгеләре. Синтетитечские и аналитические придаточные предложения. Синтаксические синонимы сложносочиненных предложений, их екстообразующая роль/ Синтетик һәм аналитик иярчен җөмләләрнең үзенчәлекләре, аларның синонимлыгы Особенности подчинительных союзов и

	относительных слов./ Мөнәсәбәтле сүзләрнең һәм ияртүче теркәгечләрнең үзенчәлекләре/..Синтетическое сложноподчиненное предложение/Синтетик иярченле кушма җөмләләр. Аларда бәйләүче чаралар һәм тыныш билгеләре. Синетическое придаточное предложение, знаки припенания при них Использование синтаксической синонимии для усиления выразительности речи, придаточные предложения в русском языке Виды сложноподчиненных предложений по структуре и значению: придаточное именное Виды сложноподчиненных предложений../Иярчен җөмләләрнең мәгънә ягыннан төрләре. Связь между частями предложения и типы сложноподчиненных предложений\ Җөмлә кисәкләре белән иярчен җөмлә төрләре арасындагы мәгънә бәйләнеше. Придаточные подлежащные предложения. /Иярчен ия җөмләләр. Придаточные сказуемое предложения. /Иярчен хәбәр җөмләләр. Придаточные определительные предложения./Иярчен аергыч җөмләләр. Придаточные дополнительные предложения. /Иярчен тәмамлык җөмләләр. Придаточные обстоятельственные предложения./ Иярчен хәл җөмләләр: иярчен вакыт, иярчен урын, иярчен рәвеш, иярчен күләм, иярчен сәбәп, иярчен максат, иярчен шарт һәм иярчен кире җөмләләр. Придаточное обстоятельственное: образа действия и степени /Иярчен күләм һәм рәвеш җөмлә Придаточное обстоятельственное: причины, цели / Иярчен сәбәп һәм максат җөмләләр Придаточное обстоятельственное: условия, уступки / Иярчен шарт һәм кире җөмләләр Придаточное пояснительное./Иярчен кереш җөмлә Перевод придаточных предложений из одного вида в другую.Типичные речевые сферы применения ложноподчиненных предложений. /Иярченле кушма җөмләләрне үзгәртеп төзү һәм сөйләмдә куллануОбобщение по теме “Сложное предложение”/Кушма җөмләләрне гомумиләштереп кабатлау Двухкомпонентные и сложные предложения. Сложноподчиненные предложения с несколькими придаточными./Ике компонентлы һәм катлаулы кушма җөмләләр. Катлаулы төзелмәләр, күп тезмәле катлаулы кушма җөмлә/ Многочленное сложноподчиненное предложение с однородным подчинением/ Тиңдәш иярүле күп иярченле катлаулы кушма җөмлә/ Многочленное сложноподчиненное предложение с неоднородным подчинением /Тиңдәш түгел иярүле күп иярченле катлаулы кушма җөмлә .Многочленное сложноподчиненное предложение с последовательным подчинением /Бер- бер артлы иярүле күп иярченле катлаулы кушма җөмлә Многочленное сложноподчиненное предложение со смешанным подчинением /Берничә төр иярүле күп иярченле катлаулы кушма җөмлә Закрепление многочленных сложноподчиненных предложений /Күп иярченле катлаулы кушма җөмләләр темасын ныгыту Многочленное смешанное сложное предложение /Катнаш кушма җөмлә
Текст и пунктуация	Прямая и косвенная речь/ Текст һәм пунктуация.Текст турында гомуми төшенчә. Туры һәм кыек сөйләм һәм янында тыныш билгеләре. Пунктуация. Пунктуация как система правил правописания. Знаки препинания, их функции. Группы знаков

	припенания/ Җөмләнең төзелеше, мәгънәсе, интонация һәм тыныш билгеләре. Тыныш билгеләрен төркемләү. Запятая при обособленных определениях и однородных членах /Аерымланган хәлләр һәм тиңдәш кисәкләр янында өтер куелу очраклары Запятая при обращениях и ввводных словах, междометиях и пояснениях /Эндәш, кереш сүзләр, ымлыклар һәм аныклагычлар янында өтер куелу очраклары Развитие речи/ Сөйләм үстерү.

Тематическое планирование с указанием количества часов,отводимых на освоение каждого раздела.

5 класс

№ п/п	Основные темы	Кол-во часов
	Фонетика, орфоэпия, графика и орфография (24ч.)	
1-2	Повторение изученных в начальном классе / Башлангыч сыйныфларда үткәннәрне кабатлау.	**2**
3-4	Фонетика как раздел науки о языке./ Фонетика һәм орфоэпия турында гомуми мәгълүмат.	2
5-6	Гласные и согласные звуки. /Татар телендә сузык һәм тартык авазлар.	2
7-8	Орфоэпия как раздел науки о языке. /Татар телендә сузык авазларның әйтелеше.	2
9-10	Закон сингармонизма./ Сингармонизм законы: рәт һәм ирен гармониясе.	2
11-12	Классификация согласных./ Тартык авазлар классификациясе.	2
13-14	Допустимые варианты произношения и ударения. / Тартык авазларның сөйләмдәге үзгәреше.	2
15-16	Слог. Ударение./Татар телендә иҗек. Сүз басымы. Интонация. Сүзләрне юлдан-юлга күчерү.	2
17-20	Графика как раздел науки о языке. Звуки и буквы. Соотношение звука и буквы. Знание алфавита../ Графика һәм орфография. Аваз һәм хәреф төшенчәләре. Татар алфавиты. Сузык һәм тартык аваз хәрефләренең дөрес язылышы.	4
21-22	Правильное написание букв ъ и ь.	2
23-24	Сложение и вычитание слов через дефис. Заглавные и строчные буквы.	2
25-26	Фонетический анализ слов./ Сүзләргә фонетик анализ ясау. Кабатлау.	2
	Лексика һәм лексикография (12ч.)	
27	Лексикология как раздел науки о языке. Слово – основная единица языка. Лексическое значение слова. /Лексикология. Лексика һәм лексикология турында төшенчә. Сүзнең лексик мәгънәсе, аны аңлату юлларын аңлату.	1
28	Толковый словарь татарского языка. / Аңлатмалы сүзлекләр. Сүзләрне мәгънәләре, килеп чыгышыннан һәм кулланылышы ягыннан төркемләү.	1
29	Однозначные и многозначные слова. / Бер һәм күп мәгънәле сүзләр. Прямое и переносное значения слова. /Сүзләрнең туры һәм күчерелмә мәгънәләре.	1

30-31	Синонимы, антонимы и омонимы родного языка. Словари синонимов и антонимов. / Синоним. Антоним. Омоним.	2
32	Исконно татарские и заимствованные слова. / Килеп чыгышы ягыннан татар теленең сүзлек составы. Гомумтөрки һәм алынма сүзләр. Татар сүзләренең төркемнәре.	1
33	Употребление слова в точном соответствии с его лексическим значением. / Куллану өлкәсе буенча татар теленең сүзлек составы. Гомуми кулланылыштагы (гомумхалык) һәм кулланылышы чикләнгән (диалекталь һәм һөнәрчелек сүзләре) сүзләр.	1
34-35	Активная и пассивная лексика. Устаревшие слова и неологизмы. Неологизмы. / Куллану активлыгы буенча сүзлек составы: искергән һәм тарихи сүзләр. Искергән сүзләр турында төшенчә. Яңа сүзләр (неологизмнар).	2
36-37	Фразеология как раздел науки о языке. Фразеологизмы. Словарь фразеологизмов. / Фразеологизмнар. Фразеологик әйтелмәләрне сөйләмдә куллану.	2
38	Лексический анализ слова. / Сүзгә лексик анализ ясау. Кабатлау	1
	Морфемика и словообразование (11ч.)	
39	Морфемика и словообразование как разделы науки о языке. Корень слова. Однокоренные слова. Особенности словообразования различных частей речи. (словообразовательных, этимологических)./ Сүзнең тамыры һәм кушымчалар. Сүзнең мәгънәле кисәкләргә бүленеше.	1
40-42	Основные способы образования слов: образование слов с помощью морфем; сложение как способ словообразования; переход слова из одной части речи в другую как один из способов образования слов и т.д. / Мөнәсәбәт белдерүче кушымчалар: модальлек һәм бәйләгеч кушымчалар. Модальлек кушымчалары. Исем, сан, сыйфат, фигыльләргә ялгана торган модальлек кушымчалары.	3
43-44	Усвоение морфемы как минимальной значимой единицы языка, ее значение в образовании новых слов и форм. / Сүзнең нигезе. Тамыр һәм ясалма нигезле сүзләр.	2
45-48	Определение способов образования слов. / Сүзләрне төзелеше буенча тикшерү. Сүз ясалу ысуллары. Ясагыч кушымча ялгау ысулы. Сүзгә кушымчалар ялгану тәртибе. Сүзләр кушылу ысулы: кушма, парлы һәм тезмә сүзләр ясалу. Сүзләрне кыскарту ысулы.	4
49	Использование различных словарей. Повторение / Төрле сүзлекләр куллану. Кабатлау.	1
50-54	5 нче сыйныфта үткәннәрне кабатлау Фонетика, лексикология, сүз ясалышы, сүз төзелеше.	5
55-70	Развитие речи / Сөйләм үстерү.	16
	Всего / Барлыгы:	70

6 класс

№ п/п	Основные темы	Кол-во часов
	Морфология (70ч.)	
1-2	Повторение./ Кабатлау.	2

3	Морфология как раздел науки о языке. / Тел турындагы фәннең бер тармагы буларак морфология. Понятие о части речи / Сүз төркемнәре турында гомуми мәгълүмат.	1
4	Имя существительное.Нарицательные и собственные имена существительные./Исем турында төшенчә. Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр	1
5-6	Преобразование имен существительных. / Исемнәрнең ясалышы.	2
7-8	Множественное и единственное число имен существительных./Исемнәрнең берлек һәм күплек сан формалары/	2
9-11	Склонение по принадлежности и по падежам./ Тартымлы исемнәрнең килеш белән төрләнеше.	3
12-14	Склонение существительных по падежам и принадлежности. Порядок присоединения аффиксов к существительным./Алынма исемнәрнең килеш белән тартым кушымчалары.	3
15	Морфолический анализ имен существительных./Исемнәргә морфологик анализ	1
16	Обобщение.Употреблении в предложении / Исемнәрне гомумиләштереп кабатлау. Аларның җөмләдә кулланылышы.	1
17	Имя прилагательное. Преобразование имен прилагательных. / Сыйфат турында төшенчә. Сыйфатларның ясалышы.	1
18-20	Степени сравнения прилагательных; образование степеней сравнения./Сыйфат дәрәҗәләре.	3
21	Основные и относительные прилагательные /Асыл һәм нисби сыйфатлар.	1
22	Именование прилагательных./ Сыйфатларның исемләшүе	1
23-24	Морфологический разбор имён прилагательных. /Сыйфатларга морфологик анализ ясау	2
25-26	Повторение имён прилагательных. Употреблении в предложении /Сыйфатларны гомумиләштереп кабатлау.	2
27	Имя числительное как часть речи./ Сан турында төшенчә. Саннарның исемләшүе	1
28	Способы образования имен числительных/Саннарның ясалышы	1
29	Правописание арабских и римских цифр./Гарәп һәм рим цифрларының язылышы.	1
30	Разряды числительных. /Сан төркемчәләре. Количественные числительные /Микъдар саны.	1
31	Порядковые.числительные /Тәртип саны. Тәрҗемә эше.	1

32	Разделительные числительные. /Бүлем саны	1
33	Приблизительные числительные./Чама саны	1
34	Собирательные числительные /Җыю саны.	1
35-36	Морфологический анализ числительных./ Саннарга морфологик анализ ясау	2
37	Повторение /Хаталар өстендә эш. Сан сүз төркемен кабатлау.	1
38	Наречие. /Рәвеш турында төшенчә	1
39-40	Преобразование наречий. /Рәвешләрнең ясалышы	2
41	Разряды наречий / Рәвеш дәрәҗәләре	1
42	Разряды наречий. Наречия образа действия / Рәвешләрнең мәгънә төркемчәләре.Саф рәвешләр.	1
43-44	Наречия сравнения /Охшату-чагыштыру рәвешләре.	2
45-46	Наречия меры и степени /Күләм-чама рәвешләре.	2
47-48	Наречия времени и места /Вакыт һәм урын рәвешләре.	2
49-50	Наречия причины и цели /Сәбәп-максат рәвешләре.	2
51	Обобщение/ Рәвешләрне гомумиләштереп кабатлау	1
52	Местоимение как часть речи. Способы образования местоимений./ Алмашлык турында төшенчә. Алмашлыкларның ясалышы.	1
53	Личные местоимения. /Алмашлык төркемчәләре.Зат алмашлыклары.	1
54	Притяжательные местоимения. /Тартым алмашлыклары.Тәрҗемә күнегүләре.	1
55	Указательные местоимения./Күрсәтү алмашлыклары.	1
56-57	Склонение указательных местоимений с категорией принадлежности и по падежам/ Күрсәтү алмашлыкларының тартым, килеш белән төрләнеше.	2
58	Вопросительные и относительные местоимения/ Сорау алмашлыклары.	1
59	Определительные местоимения. /Билгеләү алмашлыклары.	1
60	Неопределенные местоимения. /Билгесезлек алмашлыклары.	1
61	Отрицательные местоимения./Юклык алмашлыклары.	1
62	Повторение./Алмашлыкларны гомумиләштереп кабатлау	1

63-70	Развитие речи./ Сөйләм үстерү.	8
	Всего/ Барлыгы:	70

7 класс

№ п/п	**Основные темы**	**Колич-во часов**
	Морфология (70ч.)	
1-2	Повторение. Кабатлау.	**2**
3	Глагол. Значение глагола и употребление в речи. /Фигыль.	1
4-5	Образование глаголов / Фигыльләрнең ясалышы	2
6	Спрягаемые глаголы и неспрягаемые глаголы./ Затланышлы һәм затланышсыз фигыльләр/	1
7	Неспрягаемые глаголы./ Затланышсыз фигыльләр.	1
8-10	Условное наклонение, спряжение условного наклонения по лицам и числам, использование предложения./ Шарт фигыль, аның зат-сан белән төрләнеше, җөмләдә кулланылышы.	3
11	Причастие. Общее грамматическое значение, морфологические и синтаксические признаки причастий./Сыйфат фигыль турында төшенчә	1
12-13	Причастия настоящего времени /Хәзерге заман сыйфат фигыль.	2
14-15	Причастия прошедшего времени /Үткән заман сыйфат фигыль.	2
16-17	Причастия будущего времени /Киләчәк заман сыйфат фигыль.	2
18	Использование причастий в речи./Сыйфат фигыльнең сөйләмдә кулланылуы/	1
19	Деепричастие как часть речи../ Хәл фигыль/	1
20-21	Деепричастие .1.2 виды/ Хәл фигыльнең төрләре(1,2 нче төрләре) /	2
22-23	Деепричастие .3.4 виды /Хәл фигыльнең төрләре(3,4 нче төрләре)/	2
24-25	Использование деепричастий в речи. Морфологический разбор деепричастия./Хәл фигыльләрнең сөйләмдә кулланылышы, морфологик анализ ясау./	2
26	Морфологический разбор деепричастия./Хәл фигыльләргә морфологик анализ ясау./	1
27-28	Имя действия как часть речи./ Исем фигыль,аның мәгънәсе, формалары	2
29-30	Переход имени действия в имя существительное./Исем фигыльләрнең исемгә әйләнү очраклары	2
31-32	Представление глаголов на татарском языке в словарях как основной формы / Татар телендә фигыльләрнең төп формасы буларак сүзлекләрдә бирелүе	2
33	Инфинитив как часть речи. Формы и значение инфинитива /Инфинитив, аның мәгънәсе, формалары.	1
34	Правописание инфинитива./ Инфинитивның дөрес дәрес язылышы.	1
35	Правильное использование инфинитива / Инфинитивның дөрес кулланылышы	1
36-37	Звукоподражательные слова. Виды звукоподражательных слов по смыслу и строению. /Аваз ияртемнәре турында төшенчә. Аваз ияртемнәренең мәгънә һәм төзелеш ягыннан төрләре	2

38-39	Звукоподражательные слова как основа для образования других слов. Использование звукоподражательных слов./Аваз ияртемнәре нигезендә сүзләр ясалышы. Аваз ияртемнәрен куллану./	2
40	Аваз ияртемнәренә морфологик анализ ясау./ Морфологический анализ звукоподражательных слов.	1
41	Предикативные слова. Понятие о предикативных словах и их правописание./ Хәбәрлек сүзләр турында төшенчә.	1
42	Роль предикативных слов на татарском языке / Татар телендә хәбәрлек сүзләрнең тоткан урыны	1
43	Морфологический разбор / Хәбәрлек сүзләргә морфологик анализ ясау.	1
44	Понятие о предлогах. Предложные слова./ Бәйлекләр турында гомуми мәгълүмат	1
45-46	Разряды предлога / Бәйлекләрнең төркемчәләре.	2
47	Послесложные слова. Употребление послелогов и послеложных слов /Бәйлек сүзләр турында төшенчә.Бәйлек һәм бәйлек сүзләрнең җөмләдә кулланылышы	1
48	Предикативные слова и предлоги/ Хәбәрлек сүзләрне, бәйлекләрне куллану.	1
49	Повторение. Морфологический разбор /Бәйлекләргә морфологик характеристика бирү. Бәйлекләрне кабатлау	1
50	Союзы. Понятие о союзах./ Теркәгечләр турында гомуми мәгълүмат бирү	1
51	Союзы сочинительные и подчинительные; сочинительные союзы - соединительные, разделительные и противительные./ Теркәгечләрнең төркемчәләре	1
52	Союзные слова. Отличие на письме союзов зато, тоже, чтобы от местоимений с предлогом и частицами и союза также от наречия так с частицей же./Теркәгеч сүзләр. Аларның формалары, теркәгечләрдән аермасы./	1
53-54	Повторение. Союзы/ Бәйләгеч сүз төркемнәрен кабатлау (теркәгеч)	2
55	Частицы.Понятие о частицах. Виды частиц / Кисәкчәләр турында төшенчә.Аларны мәгънәләре буенча төркемләү	1
56-57	Правописание частиц. / Кисәкчәләрнең дөрес язылышы.	2
58	Морфологический разбор частиц./Кисәкчәләргә морфологик анализ ясау.	1
59	Междометия. Понятие о междометии. Синтаксическая роль междометий в предложении. Звукоподражательные слова и их отличие от междометий. / Ымлыклар турында төшенчә, аларның төркемчәләре.	1
60-62	Интонационное выделение междометий. Знаки препинания при междометиях. Дефис в междометиях. Запятая и восклицательный знак при междометиях. Умение выразительно читать предложения с междометиями.Морфологический разбор/ Ымлыкларның ясалу үзенчәлекләре, алар янында тыныш билгеләре. Ымлыкларга морфологик анализ ясау	3
63-70	Развитие речи./ Сөйләм үстерү.	8
	Всего/ Барлыгы:	**70**

8 класс

№ п/п	Основные темы	Колич-во часов
	Синтаксис (70ч.)	
1-4	Повторение. Кабатлау.	4
5	Главные члены предложения. (повторение) / Җөмләнең баш кисәкләре	1
6-7	Подлежащее, способы выражения, виды подлежащих/ Ия һәм аның белдерелүе . Иянең төрләре турында төшенчә	2
8-9	Сказуемое. Способы выражения сказуемых /Хәбәр һәм аның белдерелүе	2
10-11	Виды глаголов /Хәбәрнең төрләре турында төшенчә/	2
12-13	Тире между подлежащим и сказуемым / Ия белән хәбәр арасында сызык куелу очраклары/	2
14-15	Второстепенные члены предложения (повторение)./ Җөмләнең иярчен кисәкләреннән аергыч һәм тәмамлык (кабатлау).	2
16	Определение/аергыч	1
17	Связь между определением и определяемым словом. /Аергыч һәм аерылмыш арасында бәйләнеш	1
18	Распространенное и нераспространенное определение. /Җыйнак һәм җәенке аергычлар.	1
19-20	Тәмамлык һәм аның белдерелүе/ Дополнение. Способы их выражения.	2
21-22	Туры һәм кыек тәмамлыклар/ Прямое и косвенное дополнение	2
23-24	Деепричастие и их виды. Знаки препинания./ Хәл һәм аның төрләре. Хәлләрнең аерымлануы һәм алар янында тыныш билгеләре	2
25-26	Обстоятельство. Виды обстоятельств по значению. Обстоятельства времени, места /Хәлләр. Урын һәм вакыт хәлләре	2
27-28	Обстоятельства образа действия, меры и степени/ Рәвеш һәм күләм хәлләре/	2
29-30	Обстоятельства причины, цели /Сәбәп һәм максат хәлләре	2
31-32	Обстоятельство условия, уступительное /Шарт хәле һәм кире хәл	2
33-34	Обособленные определения Аерымланган хәлләр турында төшенчә	2
35-36	Знаки припенания при обособленных определениях/ Аерымланган хәлләр янында тыныш билгеләре	2
37-38	Повторение знаков препинания при обособленных определениях Аерымланган хәлләр янында тыныш билгеләрен кабатлау	2
39-40	Обособление разных определений/ Төрле хәлләрнең аерымлануы	2
41	Приложение. Обособленные приложения /Аныклагыч. Аерымланган аныклагычлар	1
42	Знаки препинания при обособленных приложениях./Аерымланган аныклагычлар янында тыныш билгеләре	1
43-44	Повторение знаков припенания при обособленных приложениях/ Аерымланган аныклагычлар янында тыныш билгеләре темасын кабатлау	2
45-46	Повторение второстепенных членов предложения/ Җөмләнең иярчен кисәкләрен кабатлау	2
47	Порядок размещения членов предложений на татарском языке , его отличия от порядка расположения слов на русском языке./ Татар телендә җөмлә кисәкләренең урнашу тәртибе, аның рус телендәге сүзләрнең урнашу тәртибеннән аермалы яклары.	1

48	Нераспространенные и распространенные предложения./ Җыйнак һәм җәенке җөмләләр	1
49	Обращение и вводные слова. Эндәш сүз һәм кереш сүзләр. Аларны сөйләмдә куллану үзенчәлекләре.	1
50	Знаки препинания вводных словах и обращении./ Эндәш һәм кереш сүзләр янында тыныш билгеләре.	1
51	Вводные (модальные) слова и знаки препинания при них/ Кереш сүзләр (модаль сүзләр) һәм алар янында тыныш билгеләре	1
52	Вводные предложения и знаки препинания при них./Кереш җөмләләр һәм алар янында тыныш билгеләре/	1
53	Утвердительные и отрицательные предложения./ Раслау һәм инкяр җөмләләр, аларның сөйләмдә кулланылышы.	1
54	Простые предложения, повторение./ Гади җөмлә турында башлангычта үткәннәрне кабатлау һәм тирәнәйтү.	1
55-56	Разновидности предложений. Повествовательное предложение, вопросителное, повелительное, восклицательное предложение (повторение) и знаки препинания./ Әйтү максаты буенча җөмлә төрләре. Хикәя җөмлә, сорау җөмлә, боеру җөмлә һәм тойгылы җөмләләр (кабатлау) һәм алар янында куела торган тыныш билгеләре.	2
57	Тойгылы, боеру җөмлә/ Побудительные, восклицательные предложения	1
58	Односоставные и двусоставные предложения. Именное предложение /Бер составлы җөмләләр. Исем җөмлә.	1
59	Глагольное предложение/ Фигыль җөмлә. Сүз җөмлә	1
60	Полные и неполные предложения /Тулы һәм ким җөмләләр/	1
61-62	Роль полных и неполных предложений в речи /Тулы һәм ким җөмләләрнең сөйләм оештырудагы роле	2
63-70	Развитие речи	8
	Всего/ Барлыгы:	**70**

9 класс

№ п/п	Основные темы.	Кол-во часов
Сложное предложение и культура речи (18ч.)		
1-2	Простое и сложное предложение./Гади һәм кушма җөмләләр.	2
3-4	Синтаксис простого предложения. Типы простых предложений. Связь слов в предложении./ Гади җөмлә синтаксисын кабатлау. Гади җөмләләрне төркемләү. Җөмләдә сүзләр бәйләнеше.	2
5-6	Понятие сложное предложение. / Кушма җөмлә турында гомуми төшенчә.	2
7-8	Виды связи предложений в сложных предложених. /Кушма җөмлә составындагы җөмләләрнең бәйләнеш төрләре.	2

9-10	Сложносочиненные и сложноподчиненные предложения. / Кушма җөмләдә төзүче җөмләләрнең бер – берсенә бәйләнеше.	2
11-12	Сложные предложения./ Кушма җөмлә төрләре.	2
13-15	Сложносочиненные предложения. Союзные и бессоюзные сложносочиненные предложения./ Тезмә кушма җөмләләр.Теркәгечле һәм теркәгечсез тезмә кушма җөмләләр, алар янында тыныш билгеләре	3
16-18	Бессоюзное сложное предложение и его особенности. Разделительные знаки препинания в бессоюзном сложном предложении. Смысловые взаимоотношения между частями бессоюзного сложного предложения.	3
Сложноподчиненные предложении (39 ч.)		
19-20	Аналитическое сложноподчиненное предложение и знаки препинания. /Аналитик иярченле кушма җөмләләр. Аларда бәйләүче чаралар һәм тыныш билгеләре.	2
21-22	Синтетитечские и аналитические придаточные предложения. Синтаксические синонимы сложносочиненных предложений, их текстообразующая роль/ Синтетик һәм аналитик иярчен җөмләләрнең үзенчәлекләре, аларның синонимлыгы	2
23-24	Особенности подчинительных союзов и относительных слов./ Мөнәсәбәтле сүзләрнең һәм ияртүче теркәгечләрнең үзенчәлекләре/..	2
25	Синтетическое сложноподчиненное предложение/Синтетик иярченле кушма җөмләләр. Аларда бәйләүче чаралар һәм тыныш билгеләре.	1
26-27	Синетическое придаточное предложение, знаки припенания при них	2
28-29	Использование синтаксической синонимии для усиления выразительности речи, придаточные предложения в русском языке	2
30-31	Виды сложноподчиненных предложений по структуре и значению: придаточное именное	2
32-33	Виды сложноподчиненных предложений../Иярчен җөмләләрнең мәгънә ягыннан төрләре.	2
34-35	Связь между частями предложения и типы сложноподчиненных предложений\ Җөмлә кисәкләре белән иярчен җөмлә төрләре арасындагы мәгънә бәйләнеше.	2
36	Придаточные подлежащные предложения. /Иярчен ия җөмләләр.	1
37	Придаточные сказуемое предложения. /Иярчен хәбәр җөмләләр.	1
38	Придаточные определительные предложения./Иярчен аергыч җөмләләр.	1
39	Придаточные дополнительные предложения. /Иярчен тәмамлык җөмләләр.	1

40	Придаточные обстоятельственные предложения./ Иярчен хәл җөмләләр: иярчен вакыт, иярчен урын, иярчен рәвеш, иярчен күләм, иярчен сәбәп, иярчен максат, иярчен шарт һәм иярчен кире җөмләләр.	1
41	Придаточное обстоятельственное: образа действия и степени /Иярчен күләм һәм рәвеш җөмлә	1
42	Придаточное обстоятельственное: причины, цели / Иярчен сәбәп һәм максат җөмләләр	1
43	Придаточное обстоятельственное: условия, уступки / Иярчен шарт һәм кире җөмләләр	1
44	Придаточное пояснительное./Иярчен кереш җөмлә	1
45-46	Перевод придаточных предложений из одного вида в другую.Типичные речевые сферы применения сложноподчиненных предложений. /Иярченле кушма җөмләләрне үзгәртеп төзү һәм сөйләмдә куллану	2
47-48	Обобщение по теме “Сложное предложение”/Кушма җөмләләрне гомумиләштереп кабатлау	2
49-50	Двухкомпонентные и сложные предложения. Сложноподчиненные предложения с несколькими придаточными./Ике компонентлы һәм катлаулы кушма җөмләләр. Катлаулы төзелмәләр, күп тезмәле катлаулы кушма җөмлә/	2
51-52	Многочленное сложноподчиненное предложение с однородным подчинением/ Тиңдәш иярүле күп иярченле катлаулы кушма җөмлә/	2
53	Многочленное сложноподчиненное предложение с неоднородным подчинением /Тиңдәш түгел иярүле күп иярченле катлаулы кушма җөмлә .	1
54	Многочленное сложноподчиненное предложение с последовательным подчинением /Бер- бер артлы иярүле күп иярченле катлаулы кушма җөмлә	1
55	Многочленное сложноподчиненное предложение со смешанным подчинением /Берничә төр иярүле күп иярченле катлаулы кушма җөмлә	1
56	Закрепление многочленных сложноподчиненных предложений /Күп иярченле катлаулы кушма җөмләләр темасын ныгыту	1
57	Многочленное смешанное сложное предложение /Катнаш кушма җөмлә	1
Текст и пунктуация (11ч.)		
58	Прямая и косвенная речь/ Текст һәм пунктуация.Текст турында гомуми төшенчә. Туры һәм кыек сөйләм һәм янында тыныш билгеләре.	1

59	Пунктуация. Пунктуация как система правил правописания. Знаки препинания, их функции. Группы знаков припенания/ Җөмләнең төзелеше, мәгънәсе, интонация һәм тыныш билгеләре. Тыныш билгеләрен төркемләү.	1
60	Запятая при обособленных определениях и однородных членах /Аерымланган хәлләр һәм тиңдәш кисәкләр янында өтер куелу очраклары	1
61	Запятая при обращениях и ввводных словах, междометиях и пояснениях /Эндәш, кереш сүзләр, ымлыклар һәм аныклагычлар янында өтер куелу очраклары	1
62-68	Развитие речи/ Сөйләм үстерү.	7
	Всего/ Барлыгы:	**68**